

Reglering av renskador på skogsmark i Västerbotten

Allmänt

Nedanstående system för reglering av renskador på skogsmark avser privatägda fastigheter inom Umeå kommun. Systemet gäller för såväl område som upplåtits för renbetning som för genomflyttningsområde. Skogsstyrelsen är ansvarig myndighet för ärendehantering rörande reglering av renskador på skogsmark. Skogsstyrelsens arbetsinsats skall inte belasta parterna ekonomiskt.

Ärendehantering

1. Anmälan

Fastighetsägaren uppmärksammar färsk skada av ren och kontaktar Skogsstyrelsen. Fastighetsägaren anger tidpunkt för skadans uppkomst och om möjligt dokumenterar skadan genom foton. Skogsstyrelsen planerar för fältbesiktning och tar nödvändiga kontakter så att båda parter bereds tillfälle att delta.

2. Fältbesiktning

Skogsstyrelsen leder fältbesiktningen. Den första fältbesiktningen sker oftast under vintersäsongen när marken är snötäckt. En ytterligare fältbesiktning behöver i regel göras under barmarkssäsongen. Skadorna dokumenteras av Skogsstyrelsen.

3. Reglering av skador, alternativ 1

Skogsstyrelsen besiktigar skadorna i fält och gör därvid en bedömning, mot bakgrund av vad som angetts nedan under Ersättningsgilla skador, av hur stor ekonomisk skada som uppkommit. Om parterna godtar denna bedömning upprättas en handling över detta som undertecknas av samebyn och markägaren. Handlingen upprättas i tre exemplar varav

markägaren, samebyn och Skogsstyrelsen tar var sitt. Samebyn betalar i det fall en direkt överenskommelse träffas därefter den bestämda ersättningen till markägaren. Ingen ytterligare utredning behövs.

4. Reglering av skador, alternativ 2

Om parterna inte kan komma överens om reglering av uppkomna skador enligt vad som angetts ovan som alternativ 1, skall reglering ske enligt följande: Skogsstyrelsen utför taxering på barmark enligt av Skogsstyrelsen fastställd instruktion. Mot bakgrund av taxeringen och vad som anförts nedan under Ersättningsgilla skador, upprättar Skogsstyrelsen ett förslag till ersättning. Såväl markägaren som samebyn bereds därefter under två veckors tid tillfälle att lämna synpunkter på förslaget. Därefter fastställer Skogsstyrelsen ersättningsbeloppet. Protokoll upprättas av Skogsstyrelsen och översänds till Länsstyrelsen, samebyn och markägaren.

Parterna förklarar sig härmed uttryckligen godta den ersättning som sålunda bestäms.

5. Utbetalning av ersättning

När protokoll med fastställt ersättningsbelopp inkommit till länsstyrelsen betalar Länsstyrelsen snarast ut beloppet till markägaren. Hur sedan Länsstyrelsen debiterar samebyarna regleras i särskilt avtal.

Ersättningsgilla skador

Vid förnygring av hyggen i Härjedalen räcker normalt 2200 huvudplantor/ha som utgångsläge för att få till ungskogar med bra produktion. Ersättning för skador av ren ska baseras på det verkliga antalet skadade huvudplantor (oavsett förnygringsmetod) men som högst 2200 plantor/ha. Om antalet oskadade huvudplantor överstiger 2200 per hektar blir ingen ersättning aktuell.

De skador som uppgår till mindre än 100 plantor/ha (ca 5 %) ersätts inte under förutsättning att skadorna är jämt fördelade över förnygringsytan. Om totala skadorna inte uppgår till 5 % men är koncentrerade till vissa terrängavsnitt skall underlagsarealen i enlighet med instruktionen anpassas till skadebilden. Delobjekt mindre än ca 0,5 ha urskiljs inte.

Om ytterligare skador inträffar påföljande år ackumuleras dessa till föregående års skada. Exempelvis kan en förnygring år 1 drabbas av skador uppkomna av ren. Skogsstyrelsens taxering visar på en 4-procentig skada. Alltså en ej ersättningsberättigad skada. År 3 inträffar ytterligare en skada, denna gång på 3 procent. Sammantaget uppgår skadan nu till 7 procent. Då skall skadan anses vara ersättningsberättigad. Ackumulering av skador gäller till dess medelhöjden på förnygringen nått en höjd av 50 cm.

Om skada uppmärksammas på nysådda marker äger en första taxering rum 3-5 år efter såddtillfället då en bedömning görs av skadefrekvens och eventuell ersättning för skada.

Fastighetsägaren beslutar hur och av vem de kompletterande skogsodlingsåtgärderna ska utföras. En fast ersättning på 1 000 kr per objekt utbetalas till fastighetsägaren för det merarbete som läggs ned på t.ex. beställning och transport av plantor samt plantvård. Storleken på den fasta ersättningen justeras årligen med hänsyn till förändringen av konsumentprisindex på samma sätt som upplåtelseavgiften. Ersättning för plantor och plantering utgörs av de bedömda faktiska kostnaderna. Bedömning görs för varje enskilt objekt om maskinell markberedning måste utföras. Ersättning för maskinell markberedning samt extra flyttnings- och transportkostnader utgörs av de bedömda faktiska kostnaderna.

Fejningsskador kan uppkomma när skogen passerat plantstadiet. Lokalt kan en föryngring påverkas av ren så allvarligt att en hjälpplantering måste utföras. Då ersätts skadan enligt ovan. Är skogen högre än ca 0,5 meter och senaste tidpunkt för hjälpplantering passerats måste enskilda skadade träd ersättas med ett fast belopp uppgående till 6 kr per träd med indexuppräknning enligt punkt 11 i grundavtalet.

En samlad bedömning av den totala kostnaden enligt ovanstående för varje enskilt objekt görs av Skogsstyrelsen. Som stöd för bedömningen används tillsvidare Lantmäteriets Rapport 2006:12 "Skogsbrukets kostnader 2006". Denna rapport uppdateras med några års intervall.

Andra skador

Vid andra typer av skador, t.ex. skador vid terrängkörning eller vägsador som uppkommer vid transport av renar, måste en individuell prövning ske vid varje tillfälle. *Skogsstyrelsen beräknar ersättningsbelopp vid varje sådant aktuellt tillfälle.*

Information om var känsliga föryngringar finns och vilka vägar som ej lämpar sig för skoterkörning bör utbytas vid de regelbundet återkommande mötena med den etablerade samverkansgruppen enligt punkt 13 i grundavtalet.